

**Decizii
ale Comisiei Naționale
a Pieței Financiare**

2

**BNM
promite relaxarea
politicii monetare**

3

**Interviu cu Viorel Miron,
membru al Consiliului
de Administrație al CNPF**

4

Peste 740 de întreprinderi mici și mijlocii din Moldova au beneficiat de asistență în cadrul proiectului Advice for Small Business

Proiectul Advice for Small Business (ASB) este finanțat de BERD și Guvernul Suediei. În cadrul acestui proiect, care este parte a inițiativei EU4business, întreprinderilor mici și mijlocii le sunt acordate servicii de către experții internaționali și locali.

Ambasadorul Suediei în Moldova, Signe Burgstaler, împreună cu echipa ASB BERD a vizitat nordul Moldovei pentru a lua cunoștință de istoriile de succes ale antreprenorilor, care au beneficiat de această susținere. Delegația a fost la Fabrica de producere a untului și produselor lactate din Florești, ferma de producție a ouălor Rom-Cris și ferma de producere a păsărilor Avicola Teovera din Dondușeni, precum și cooperativa Concor-Fruet din Ocnîța, care se ocupă de sortarea și ambalarea merelor și planifică construcția frigiderelor moderne.

Întreprinderile respective au beneficiat de consultanță în cadrul proiectelor ASB BERD, finanțate de Guvernul suedez. Astfel, acestea au beneficiat de granturi pentru optimizarea cheltuielilor de energie, elaborarea documentelor de proiect pentru reconstrucția sistemului frigorific și modernizarea instalațiilor frigorifice; construcția instalațiilor pe biogaz pentru creșterea eficienței energetice; implementarea sistemului informațional modern de admi-

nistrare; elaborarea documentelor tehnice pentru construcția camerelor frigorifice și a liniilor de ambalare și sortare a merelor etc.

Managerul național ASB BERD, Veronica Arpintina, a subliniat că rezultatele economice ale beneficiarilor, care au utilizat această asistență demonstrează eficiența acesteia. "Indicele de vânzări crește, cheltuielile se reduc, crește volumul de investiții, numărul locurilor de muncă etc.

Anual, ASB BERD cofinanțează circa 70 de proiecte consultative pentru companiile din Moldova. Planificăm și pe viitor să extindem lista beneficiarilor care pot pretinde la granturi de 50 la sută din valoarea proiectului de consultanță, fără TVA, suma maximă fiind de 10 mii euro", a spus Arpintina.

Ambasadorul suedez a subliniat la rândul său că Guvernul țării sale susține inițiativa ASB BERD

pentru cofinanțarea proiectelor de consultanță pentru întreprinzătorii din businessul mic și mediu, care contribuie la modernizarea și eficiența businessului, astfel făcându-l mai stabil și competitiv pe piețele locală și internațională. Informații mai detaliate despre posibilitatea participării la programul ASB poate fi găsită la adresa www.ebrd.com/asb-moldova.

InfoMarket

În atenția companiilor – entități de interes public!

Operatorul mecanismului oficial de stocare a informațiilor, întreprinderea de stat ziarul Capital Market, informează că mecanismul propriu-zis de acumulare a datelor este funcțional la adresa: <http://emitent-msi.market.md>.

Detalii la tel.:
022 221287, 022 229445

Abonează-te!

Abonează-te la Ziarul
Capital Market în toate oficiile
"Poșta Moldovei" din țară sau
la distribuitorii noștri:
Moldpresa (022) 222221
Press Inform-Curier (022) 237187
Agenția "Ediții Periodice" (022) 233740

**Curs valutar
9.08.2017**

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	17.9007
EUR	1	21.1497
UAH	1	0.6961
RON	1	4.6362
RUB	1	0.2981

CAPITAL Market**ÎN ATENȚIA
SOCIETĂȚILOR
PE ACȚIUNI!**

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale se efectuează la adresa:
ziarulcm@gmail.com
tel.: 022 22-12-87;
fax: 022 22-05-03

**Spre atenția
cititorilor!**

Ziarul „Capital Market” poate fi procurat în următoarele ghișee rationale ale „MOLDPRESA”

Bălți: №132; 133; 156

Comrat: №169

Cahul: №170

Orhei: №150

Hâncești: №161

Sorooca: №223

În afară de aceasta, oricare număr al ziarului sau copia acestuia pot fi procurate la sediul redacției „Capital Market” pe adresa: mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 115.

**Spre atenția
cititorilor
și abonaților!**

Redacția ziarului Capital Market aduce la cunoștință că ziarul nu va fi editat în ziua de 30 august 2017.

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

La 4 august 2017 a avut loc ședința Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Examinând cererea și materialele prezentate, Consiliul de administrație a autorizat reorganizarea Societății pe acțiuni "AVION-L.V." prin transformare în societate cu răspundere limitată.

În urma examinării cererii privind retragerea licenței și depunerea benevolă a acesteia, în cadrul ședinței s-a hotărât să fie retrasă licența Asociației de Economii și Împrumut „BULBOCI” seria CNPF nr. 000441, eliberată la 26.05.2009, pe termen nelimitat, pentru desfășurarea activității de asociație de economii și împrumut de categoria A.

Consiliul de administrație al CNPF a decis să avizeze înregistrarea de stat a statutului Asociației de Economii și Împrumut „CORJEUȚI” în redacție nouă, aprobat la adunarea generală repetată din 10 iunie 2017.

De asemenea, a fost acceptată reperfectarea licenței Companiei de Asigurări „GALAS” SA seria CNPF nr. 000777, eliberată la 12 februarie 2009, pe termen nelimitat, pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor (asigurări generale), prin substituirea anexei la licență cu excluderea unei adrese de desfășurare a activității licențiate.

Urmare a examinării solicitărilor și a documentelor prezentate, Consiliul de administrație a aprobat acordul prealabil pentru Compania de Asigurări „ALLIANCE INSURANCE GROUP” SA întru rezilierea contractului de depozit bancar, deținut la o bancă comercială și plasarea sumei conținute

pe acest depozit la contul curent în USD deschis la aceeași bancă, fiind acceptată extragerea unor sume bănești în scopul exercitării obligațiilor de plată a despăgubirilor de asigurare. Compania de Asigurări „ALLIANCE INSURANCE GROUP” SA urmează să informeze imediat Comisia Națională a Pieței Financiare, în ziua desfășurării achitării, dar nu mai târziu de ziua următoare, despre efectuarea plăților indicate, cu prezentarea documentelor justificative.

În Moldova va fi posibilă externalizarea funcțiilor Biroului istoriilor de credit

Acestea sunt prevederile modificărilor la Legea privind Biroul istoriilor de credit, adoptată anterior de Parlament și publicată, vineri, în Monitorul Oficial.

Potrivit modificărilor adoptate, un birou al istoriilor de credit va fi în drept să acorde altui birou similar licențiat în Moldova executarea unor/tuturor funcțiilor. Biroul istoriilor de credit va fi obligat să întreprindă măsurile necesare pentru ca funcțiile externalizate, drepturile și obligațiile Biroului istoriilor de credit și a furnizorului să fie expuse cu exactitate în contractul semnat în formă scrisă. S-a subliniat că externalizarea funcțiilor are loc cu permisiunea preventivă a organului public competent. Subpredarea tipurilor de activitate externalizată este interzisă.

Pentru externalizare, biroul istoriilor de credit trebuie să corespundă unui șir de cerințe minime. În cazul încălcării cerințelor minime, organul public competent va fi în drept să retragă permisiunea sau să rezilieze contrac-

mul, asigurându-se că toată informația prelucrată de furnizor a fost lichidată și nu poate fi restabilită, precum și că furnizorul, inclusiv angajații săi, păstrează confidențialitatea în legătură cu istoriile de credit și informațiile obținute în rezultatul externalizării.

De asemenea, au fost înăsprite sancțiunile pentru neprezentarea premeditată a informației depline sau false la Biroul istoriilor de credit.

Modificările la Codul penal, adoptate anterior de Parlament și publicate, vineri în Monitorul Oficial, prevăd că, neprezentarea informației în volumul stabilit de lege sau prezentarea premeditată a informației false la Biroul istoriilor de credit de către potențialul beneficiar, precum și de către persoanele de răspundere ale acestora, sau dacă aceste acțiuni au dus la prejudicii în proporții deosebit de mari, se pedepsește cu amendă de la 850 la 2350 unități convenționale cu lipsirea sau fără lipsirea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe un termen de până la 5 ani. În cazul persoanelor juridice – amendă este de la 2000 la 4000 u.c. cu lipsirea de dreptul de a ocupa anumite funcții.

Mai mult, s-a subliniat că prezentarea, utilizarea, administrarea ilegală a informației care caracterizează executarea de către debitorii a obligațiilor pe marginea acordurilor de creditare, de către persoanele juridice care nu dețin licență pentru activitate de birou al istoriilor de credit, iar aceste activități au adus prejudicii în proporții mari, amendă este de 850–2350 u.c. cu sau fără lipsirea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe o perioadă de până la cinci ani. În cazul persoanelor juridice amendă este de 2000–4000 u.c. cu lipsirea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de lichidare a persoanei juridice.

Aceleași acțiuni care au dus la prejudicii deosebit de mari se sancționează cu amendă între 1350–3350 u.c. sau cu închisoare până la 3 ani cu sau fără lipsirea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe o perioadă de 2-5 ani, iar în cazul persoanelor juridice amendă este de 4000–7000 u.c. cu lipsirea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a lichida persoana juridică.

InfoMarket

Conceputul programului de stat Prima Casă a fost publicat în Monitorul Oficial

Scopul programului este asigurarea accesului persoanelor fizice, în special, a familiilor tinere la achiziționarea locuințelor prin intermediul creditelor garantate parțial de stat.

Potrivit concepției, la program vor putea aplica persoane de până la 45 de ani, cetățeni ai Moldovei care nu dețin o locuință, dar au venituri din surse oficiale. În cadrul programului, prin structuri financiare, beneficiarii vor putea obține credit pentru achiziționarea locuințelor cu o valoare de până la un milion de lei. Rata inițială a participantului la program va fi de cel puțin 10 la sută din valoarea locuinței. O condiție este ca procentul lunar și suma de bază a creditului să nu depășească 50 la sută din veniturile net cumulate din salariile primite de membrii familiei beneficiarului (rude de gradul 1).

Creditul va fi acordat pe un termen de 25 de ani în lei moldovenești, cu posibilitatea de rambursare anticipată, fără perceperea comisioanelor pentru acest lucru. Stabilirea ipotecii asupra locuinței în folosul băncii și a statului este prevăzută în proporție de 50%/50% din prețul de achiziție.

În concept este prevăzută și mecanismul de garantare a creditului prin intermediul programului Prima Casă. Astfel, limita maximală a Programului nu trebuie să depășească 1 mlrd. lei în primii doi ani din momentul inițierii. Statul garantează 50 la sută din restul creditului (suma de bază); beneficiarul Programului, odată cu achitarea ratei lunare pe credit, achită lunar băncii finanțatoare și comisionul de garantare în mărime de 0,5 anual din soldul garanției de stat (comisionul va fi revăzut nu mai rar de o dată la doi ani). Băncile participante la program vor transfera trimestrial persoanei responsabile din partea garantului (Organizația pentru întreprinderi mici și mijlocii) comisionul primit de la beneficiar pentru garanția pe acordul de creditare, semnat în cadrul programului Prima Casă.

Rata maximă efectivă a dobânzii pentru creditele programului va fi fluctuantă, va include o rată de referință indicată de Banca Națională și calculată drept rată medie ponderată a dobânzii pentru depozitele la termen pentru 6-12 luni; marja maximală fiind de până la 3 la sută (concretizată anual de Guvern) și comision de garanție de 0,5 la sută anual din soldul garanției de stat.

De asemenea, sunt prevăzute și alte comisioane și tarife (comisionul unic al băncii la acordarea creditului pentru acoperirea cheltuielilor juridice, taxa de asigurare pentru asigurarea ipotecii etc.).

Potrivit prognozelor Guvernului, în 2017–2020 PIB-ul real al Moldovei va crește anual cu 4 la sută

Acestea sunt prognozele bugetare pentru perioadă medie 2018–2020 aprobate anterior de Guvern, care vor servi structurilor ramurale centrale și organelor administrației publice pentru elaborarea proiectului de stat pentru anul 2018.

De asemenea, prognozele vor forma baza pentru planificarea bugetară pentru anii viitori în conformitate cu prioritățile strategice ale Guvernului. Potrivit prognozei bugetare pe termen mediu pentru anii 2018–2020, PIB-ul Moldovei pentru anul curent va crește cu 4,5 la sută, până la 148,3 mlrd. lei, în 2018 – 3,5%, până la 161,9 miliarde lei, în 2019 – cu 4%, până la 176,4 miliarde lei, iar în 2020 – cu 4%, până la 192,3 miliarde lei.

Politica monetară va fi direcționată, în continuare, spre menținerea inflației în cadrul țintă pentru asigurarea stabilității prețurilor în perspectivă medie. Inflația medie anuală pentru anul curent este prognozată la nivel de 5,5%, în 2018 – 5,9%, în 2019 – 5,3%, iar în 2020 – 5%.

Se așteaptă o depreciere a cursului mediu de schimb față de dolarul SUA de la 20 lei în anul curent, până la 22,4 lei în 2020. În 2018 cursul de schimb va fi de 21 lei, iar în 2019 – de 21,7 lei. Se așteaptă că exportul va crește în medie cu 7,5 la sută, iar importul – cu 5,75 la sută. Exportul moldovenesc va constitui 2,25 mlrd. USD în anul curent, 2,4 miliarde USD – în 2018, până la 2,55 miliarde USD în 2019 și 2 mlrd. 725 mil. USD – în 2020. Importul se așteaptă la nivel de 4,35 mlrd. – în 2017, 4,5 mlrd. – 2018, 4,725 mlrd. USD – 2019 și, respectiv, 5,025 mlrd. USD – 2020.

Aceste evaluări presupun că comerțul extern cu țările UE va fi majorat în rezultatul implementării totale a Acordului de comerț liber cu UE. Prognozele indicilor macroeconomici de bază ai Moldovei pentru anii 2017–2020 se bazează pe un șir de ipoteze, care includ în sine susținerea condițiilor internaționale benefice, continuarea reformelor structurale, stimularea exportului și susținerea sectorului privat din contul simplificării și liberalizării condițiilor, susținerea unei politici fiscale echilibrate și a stabilității financiare.

Factorii de risc pentru prognozele macroeconomice includ: instabilitatea regională care a dus la creșterea incertitudinii, schimbările nefavorabile în economie a partenerilor comerciali de bază, condițiile climatice nefavorabile care influențează asupra agriculturii și sectorului de prelucrare a producției agricole.

InfoMarket.

BNM promite relaxarea politicii monetare

BNM plasează inflația pentru anul curent la 6,5%, iar pentru anul viitor la 4,4 la sută. Guvernatorul BNM, Sergiu Cioclea, a declarat la prezentarea Raportului asupra inflației că Republica Moldova a ajuns la plafonul inflaționist, iar în cazul în care va fi înregistrată o descreștere economică în anul 2018, banca centrală va continua relaxarea politicii monetare începută acum o lună când a redus rata de bază cu un punct procentual, la 8%.

Pe parcursul trimestrului II 2017, analogic trimestrului precedent, dinamica anuală a soldului total al depozitelor din sistemul bancar a înregistrat în termeni anualii valori pozitive. Astfel, soldul total al depozitelor, la finele lunii iunie 2017, a totalizat 33011,1 milioane lei și un ritm anual de creștere de 2,7 la sută.

În ceea ce privește creditele noi acordate în trimestrul II 2017, acestea s-au majorat cu 22,9 la sută. Totodată, rata dobânzii la aceste credite a continuat trendul descendent și s-a micșorat până la nivelul de 10,31 la sută, datorită reducerii ratei de bază a BNM. În perioada aprilie-iunie 2017, soldul total al creditelor a avut și el un trend descendent, la finele trimestrului constituind 33479,0 milioane lei, în diminuare cu 7,9 la sută față de sfârșitul lunii iunie 2016. Din perspectiva structurii pe monede, dinamica anuală negativă a soldului creditelor a fost influențată de diminuarea soldului creditelor atât în monedă națională, cât și în valută. În totalul portofoliului de credite, creditele acordate în monedă națională dețin o pondere de 58,1 la sută, iar cele acordate în valută – de 41,9 la sută.

În perioada aprilie-iunie 2017, soldul total al creditelor a avut un trend descendent, la finele trimestrului constituind 33479,0 milioane lei, în diminuare cu 7,9 la sută față de sfârșitul lunii iunie 2016. Pe parcursul trimestrului II 2017, evoluția soldului creditelor în lei a fost îndusă de diminuarea volumului creditelor acordate persoanelor juridice cu 13,2 la sută anual, constituind 11836,7 milioane lei (cu o pondere de 60,9 la sută din totalul creditelor în lei). Totodată, volumul creditelor acordate persoanelor fizice a crescut cu 11,4 la sută anual, constituind 7615,5 milioane lei (cu o pondere de 39,1 la sută din totalul creditelor în lei).

Soldul creditelor în valută, recalculat în monedă națională, înregistrat la sfârșitul trimestrului II 2017, o descreștere în termeni anualii de 11,6 la sută față de perioada similară a anului precedent, totalizând 14026,8 milioane lei. Trendul descendent al creditelor în valută recalculează în lei a fost determinat, în mare parte, de aprecierea monedei naționale față de principalele valute de referință. Această apreciere a influențat evoluția componenței creditelor destinate persoanelor juridice (cu o pondere de 98,0 la sută din totalul creditelor în valută), al căror volum a însumat 13757,3 milioane lei la 30 iunie 2017,

inferior celui de la sfârșitul trimestrului II 2016 cu 11,6 la sută. Creditele în valută acordate persoanelor fizice au înregistrat, la sfârșitul trimestrului II 2017, un ritm de creștere anual negativ de 13,2 la sută, însumând 269,5 milioane lei. În structura portofoliului de credite pe sectoare de activitate, cota cea mai mare îi revine sectorului comerțului. La sfârșitul trimestrului de referință, pe acest sector a fost atestată o diminuare anuală cu 10,9 la sută pentru creditele acordate în monedă națională și cu 9,6 la sută pentru creditele în valută. Ponderea creditelor orientate către acest sector a constituit 21,7 la sută în monedă națională (-1,4 puncte procentuale față de luna iunie 2016) și 38,5 la sută în valută (+0,9 puncte procentuale față de luna iunie 2016).

EXCESUL DE VALUTĂ, CUMPĂRAT PARȚIAL DE BNM

„În prima jumătate a anului 2017 a existat un exces de valută pe piață pe care BNM l-a cumpărat. Astfel, banca centrală a procurat aproape 112 milioane USD, dar nu a fost cumpărat tot excedentul ca urmare a corecției dolarului față de mai multe valute în regiune a partenerilor comerciali ai Republicii Moldova cum este UE. Suntem foarte atenți să nu cumpărăm valută fără să ne gândim la efectele inflaționiste”, a menționat guvernatorul BNM.

În trimestrul II al anului 2017 s-au intensificat operațiunile de comerț exterior, iar în condițiile în care exportul a evoluat mai lent decât importul de mărfuri, balanța comercială s-a deteriorat. Respectiv, cererea netă de valută din partea agenților economici a crescut față de trimestrul precedent, însă moderat, sub 12,0 la sută (până la 440,7 milioane dolari SUA). Aceste evoluții au creat premise pentru formarea unui surplus de valută pe piață, cererea fiind suplinită prin oferta netă de valută în proporție de 111,9 la sută, generând presiuni de apreciere asupra leului moldovenesc. O influență pozitivă asupra cursului au avut-o, într-o anumită măsură, și intrările nete de credite, granturi și investiții externe de 24,0 milioane dolari SUA în perioada aprilie-mai 2017. În aceste condiții, BNM și-a dozat intervențiile în funcție de obiectivele urmărite prin politica monetară, iar pe fondul constatării unei supraaprecieri reale a monedei naționale, BNM a retras aproximativ 85,0 milioane dolari SUA de pe piață, prin intervenții de procurare.

Victor URSU

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasmamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

Aviz CNPF

Întru asigurarea respectării prevederilor art.6 din Legea nr.192-XIV din 12.11.1998 „Privind Comisia Națională a Pieței Financiare”, Comisia Națională a Pieței Financiare comunică rechizitele bancare pe care urmează să fie transferate taxele și plățile regulatorii de funcționare:

Cod fiscal 1007601001293; BC “Victoriabank” SA Filiala nr.11; Codul băncii VICBMD2X883; Cont bancar IBAN MD24VI000002251311138MDL

Ministerul Economiei consideră că rata de implementare a angajamentelor asumate în cadrul DCFTA a fost de 80%

„Pentru primul semestru al anului 2017, măsurile de implementare planificate pe componenta economică a Zonei de Liber Schimb Aprofundată și Cuprinzătoare (ZLSAC/DCFTA) a Acordului de Asociere RM-UE, au fost realizate în proporție de 80%”, consideră viceprim-ministrul, ministrul Economiei și Infrastructurii, Octavian Calmic.

Potrivit agenției INFOTAG, analizând raportul DCFTA, el a spus că din totalul acțiunilor planificate pe componenta DCFTA, au fost realizate cu succes 38 de acțiuni în șase cele mai importante domenii: intrarea și șederea temporară a persoanelor fizice aflate în vizită de afaceri, domeniul societății informaționale, domeniul transportului, domeniul achizițiilor publice și cel energetic.

Potrivit informațiilor publicate de Ministerul Economiei, “în scopul perfecționării politicilor industriale și antreprenoriale au fost depuse eforturi esențiale. Astfel, noile modificări contribuie la reducerea cheltuielilor și simplificarea activității desfășurate de către agenții economici, datorită eliminării a 140 de acte permissive, inclusiv a 18 licențe, precum și la eficientizarea activității instituțiilor de stat abilitate cu funcție de control”.

„Domeniul achizițiilor publice a fost îmbunătățit prin aprobarea de către Guvern a Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției Achiziții Publice, care a fost elaborat în scopul creșterii eficienței Agenției, precum și modelării structurii acesteia conform noilor cerințe din sectorul dat”, se menționează în raport.

În domeniul transportului au fost aprobate actele normative în vederea asigurării accesului la piața serviciilor de handling la sol în aeroporturile din Moldova, precum și pentru asigurarea concurenței loiale și menținerea obiectivelor transparente și nediscriminatorii.

„În domeniul energetic au fost înregistrate un șir de progrese în ceea ce privește contractarea serviciilor de executare a lucrărilor de proiectare a conductei de interconectare Iași-Ungheni-Chișinău. De asemenea, au fost elaborate documentele de proiect necesare pentru funcționarea Complexului de operare, administrare și mentenanță”, se comunică în raport.

INFOTAG

Moldova va obține acces la grant pentru asigurarea eficienței energetice în cadrul cooperării cu NEFCO

Acestea sunt prevederile acordului-cadru între Moldova și Corporația financiară ecologică nordică (NEFCO), semnat pe 21 iulie la Chișinău. Proiectul de lege privind ratificarea de către Parlament a documentului a fost expus consultărilor publice.

În nota explicativă se subliniază că acordul semnat pe un termen nedeterminat, intră în vigoare după ce NEFCO va obține copia de ratificare. S-a subliniat că începutul activității NEFCO în Moldova va permite autorităților locale să finanțeze proiecte în domeniul eficienței energetice, energiei regenerabile, mediului, reparației edificiilor, sistemelor de încălzire termică centralizată, modernizarea parcurilor auto etc.

Produsele financiare ale corporației vor fi accesibile întreprinderilor municipale, întreprinderilor cu capital de stat pentru implementarea proiectelor pentru optimizarea consumului de energie. NEFCO este una din structurile financiare internaționale care asigură rolul de agenție pentru implementarea proiectelor finanțate de Fondul de parteneriat est-european pentru eficiență energetică și mediu (E5P) – circa 150 mil. euro, inclusiv 30 mil. euro sub formă de grant.

InfoMarket

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770
Poșta Moldovei: PM21700
EDITOR: CAPITAL MARKET Î.S.

Nr. de înregistrare:
1003600114204, 27 octombrie 2003
FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE
CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:
Președinte: Nina DOSCA,
Elena VASILACHE, Mihai DORUC,
Zoia TULBURE, Victor MARTÎNENCO.

REDACTOR-ȘEF:

Ghenadie TUDOREANU
Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT:

Lilia ALCAZĂ
Tel.: /373 22/ 220-513

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale:

ziarulcm@gmail.com
TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115
(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL
BC “Victoriabank”, SA, fil.11, Chișinău,
BIC VICBMD2X883

În ziar au fost utilizate știrile agenției «Moldpres» și «InfoMarket»

Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate. Orice articol publicat în “Capital Market” reflectă punctul de vedere al semnatarului, care nu neapărat coincide cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia “Edit Tipar Grup” SRL

Viorel MIRON: “Asistăm la o amplificare a eforturilor de finanțare depuse de asociațiile de economii și împrumut”

Interviu oferit ziarului Capital Market de către Viorel Miron, membru al Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

– Primele Asociații de Economii și Împrumut (AEI) și-au început activitatea în anul 1998. Cum a evoluat pe parcurs activitatea acestor instituții financiare nebancale și în ce măsură acest sector a devenit unul consolidat și capitalizat? Ce cotă din piața financiară le revine AEI?

– Asociațiile de economii și împrumut prin natura lor reprezintă organizații necomerciale constituite benevol de către persoane fizice și juridice, asociate pe principii comune având scopul de a acorda ajutor financiar reciproc membrilor săi.

Primele asociații de economii și împrumut au fost înregistrate în Moldova începând cu anul 1998, pentru ca în prezent să existe 285 de astfel de asociații, cea mai mare parte dintre acestea desfășurându-și activitatea în zone rurale.

Din momentul inițierii activității primelor asociații și până la momentul acestui sector a cunoscut o dinamică continuă, astfel încât la sfârșitul anului 2016 volumul total al activelor AEI a constituit 633,2 mil. lei sau cu 114,6 milioane lei mai mult comparativ cu anul 2015. Pentru comparație, la situația anului 2012 volumul total de active al acestor entități constituia 334,5 mil. lei sau aproape de două ori mai puțin decât la momentul.

De menționat că aceste instituții au reușit să sporească capitalul propriu, precum și să-și mențină la un nivel corespunzător lichiditatea, fapt care sporește credibilitatea în aceste entități, dar și indică asupra stabilității acestora. La situația din 31.12.2016, valoarea capitalului propriu al asociațiilor de economii și împrumut a constituit 204,9 mil. lei sau cu 27,5 mil. lei mai mult decât în anul 2015, în ultimii cinci ani acest indicator sporind anual cu ritmuri de la 15 la 28 p.p.

Cu referire la ponderea activelor asociațiilor de economii și împrumut în PIB, se menționează o cotă a acestora de 0,40%. Spre exemplu, în Lituania acest indicator constituie 1,77%, iar în România 0,03%.

Deși indicatorii menționați denotă o creștere continuă a sectorului, încă mai există oportunități nevalorificate de dezvoltare, în special prin diversificarea serviciilor financiare de tip nebancale în mediul rural, or, asociațiile de economii și împrumut dispun de capacități și condiții mai avantajoase în comparație cu alte instituții de creditare, în special în mediul rural. Aici mă refer la rapiditatea de accesare a mijloacelor financiare și incluziunea membrilor cu venituri modeste.

– Statisticile CNPF atestă că împrumuturile acordate prin intermediul asociațiilor de economii și împrumut sunt suficiente de solicitate în mediul rural. La fel, și volumul activelor deținute de AEI este în continuă creștere. Cum se explică că împrumuturile acordate

de AEI sunt mai accesibile față de împrumuturile bancare?

– După cum am menționat, atât volumul activelor, cât și portofoliul de împrumuturi al asociațiilor de economii și împrumut sunt în continuă creștere. Astfel, în condițiile în care portofoliul de credite brut în sistemul bancar în anul 2016 s-a diminuat cu 9,0 la sută (comparativ cu anul 2015), portofoliul de împrumuturi al asociațiilor, în aceeași perioadă a sporit cu 19,4% (sau 85,3 mil. lei), la situația din 31.12.2016 valoarea împrumuturilor acordate constituind 524,4 mil. lei.

Este de notat că evoluția asociațiilor de economii și împrumut nu este aceeași în fiecare regiune a țării, în unele cazuri ținându-se cont de specificul local. Astfel, există zone (regiunea de sud) cu o prezență modestă a acestor entități, la fel cum există regiuni (zona de nord) unde asociațiile de economii și împrumut atestă o prezență mai intensă și o dezvoltare mai activă.

Evoluția asociațiilor de economii și împrumut este determinată, în special, de condițiile mai relaxate de creditare comparativ cu alte instituții financiare nebancale sau bănci. În unele cazuri se apelează la o asociație de economii și împrumut pentru că nu sunt oferite alternative de finanțare a necesităților. Este adevărat că, în general, asociațiile nu acordă împrumuturi pe termen lung (în cele mai

Valoarea totală a împrumuturilor acordate de AEI la situația din 31.12.2016 a constituit 524,4 mil. lei. Tendința de creștere a volumului împrumuturilor s-a menținut și în primul trimestru 2017, la situația din 31.03.2017 valoarea acestora constituia 593 mil. lei.

multe dintre cazuri până la 12 luni), iar valoarea împrumuturilor acordate este relativ mică, comparativ cu instituțiile bancare. În același timp, mijloacele împrumutate, de cele mai multe ori reușesc să acopere solicitările urgente ale membrilor asociației și necesitățile care nu pot fi amânate. La modul general, asociațiile mizează pe necesitatea membrilor de a obține un împrumut fără birocrație excesivă. În contextul în care alte entități solicită un număr mai mare de acte sau impun condiții mai dure, asociațiile se prezintă drept mai flexibile în acest aspect.

Cele menționate denotă condiții mai atractive pentru oferirea împrumuturilor, tot mai mulți membri beneficiind de serviciile acestor asociații, fapt dovedit și de statisticile acestui domeniu, dinamica pentru ultimii 5 ani indicând o evoluție continuă a acestui sector.

Datele aferente anului 2017 indică o evoluție favorabilă a indicatorilor ce țin de volumul activelor și împrumuturilor acordate de la o perioadă la alta, de la începutul anului 2012 și până în prezent.

Realizarea unui asemenea nivel de dezvoltare se datorează politicilor promovate de asociații, impulsionate inclusiv și de cadrul de supraveghere asigurat de către CNPF.

– Care a fost volumul sursele financiare atrase și a împrumuturilor acordate în anul 2016 și I trimestru 2017 de către AEI? Câți membri intrunesc AEI și care a fost media împrumutului acordat? Cine poate deveni membru al unei asociații?

– În anul 2016 mai mult decât 38 mii de membri ai asociațiilor de economii și împrumut au beneficiat de împrumuturi de la aceste entități. Acest indicator este în creștere cu 3,8% comparativ cu anul 2015.

Totodată, atât numărul beneficiarilor de împrumut, numărul membrilor, dar și numărul depunătorilor de economii în aceste asociații au înregistrat o creștere. Astfel, în anul 2016, numărul membrilor s-a majorat cu 2,9 mii persoane sau cu 2,3%, iar numărul depunătorilor de economii a înregistrat o creștere de 965 de persoane sau cu 17,2% în comparație cu anul 2015.

În 2016, valoarea medie a unui împrumut a constituit 13,8 mii lei, înregistrând o majorare cu 1,8 mii lei sau cu 15% comparativ cu anul 2015.

Valoarea totală a împrumuturilor acordate la situația din 31.12.2016 a constituit 524,4 mil. lei. În cele mai multe dintre cazuri, împrumuturile acordate de către AEI au o scadență de până la un an și sunt oferite, în special, în domeniul agriculturii și industriei alimentare. Aceas-

tă tendință de creștere a volumului împrumuturilor s-a menținut și în primul trimestru 2017, la situația din 31.03.2017 valoarea împrumuturilor acordate constituind 593 mil. lei.

Este de menționat și majorarea mărimei medii a depunerilor în asociațiile de economii și împrumut care revine unui membru depunător, valoarea acestui indicator constituind 46 mii lei sau cu 7,8 mii lei mai mult decât în anul 2015. Valoarea totală a depunerilor acceptate la situația din 31.12.2016 a constituit 302,4 mil. lei, majorându-se până la 334,9 mil. lei la situația din 31.03.2017.

Ponderea depunerilor de economii în valoarea totală a activelor AEI cu licență de categoria B (31.12.2016) constituie 59,3% sau cu 5,1 p.p., în creștere comparativ cu 2015. Deși valoarea respectivului indicator rămâne inferioară intervalului recomandat (70-80%) de WOCCU (Consiliul Mondial al Uniunilor de Credit), tendința de majorare a acestuia denotă creșterea independenței asociațiilor în raport cu sursele externe de creditare.

Cea mai mare parte a împrumuturilor acordate în anul 2016 de către asociațiile de economii și împrumut au fost orientate în domeniul agriculturii și industriei alimentare – 41,7%, împrumuturilor de consum le-a revenit – 25,5% și celor pentru imobile, construcție și dezvoltare – 19,6%.

Cât privește membrii asociației, aceștia pot deveni atât persoane fizice (cetățeni ai Republicii Moldova sau apatrizi), cât și persoane juridice, înregistrate în Republica Mol-

dova conform legislației și împotriva cărora nu este intentat un proces de insolvență. Este necesar ca membrii asociației să fie aprobați de către consiliul asociației și să depună cota de membru în conformitate cu statutul asociației.

– Cine sunt principalii beneficiari ai acestora (persoane fizice, juridice)? În ce măsură AEI contribuie la finanțarea afacerilor locale?

– Efectiv, asociațiile de economii și împrumut participă în cadrul unei competiții de piață (exact ca și alte instituții de creditare), doar că conceptul de activitate al unei asociații este determinat de faptul că beneficiarii ai serviciilor acordate sunt chiar membrii acestor entități, persoane fizice și juridice.

Cea mai mare parte a împrumuturilor acordate în anul 2016 de către asociațiile de economii și împrumut au fost orientate în domeniul agriculturii și industriei alimentare – 41,7%, împrumuturilor de consum le-a revenit 25,5% și celor pentru imobile, construcție și dezvoltare – 19,6%.

– Cum reușesc asociațiile de economii și împrumut să facă față concurenței agresive a băncilor comerciale?

– Asociațiile de economii și împrumut reprezintă asocieri de persoane fizice și juridice, reunite cu scopul de a asigura necesitățile reciproce ale acestora. Activitatea acestor asociații nu poate fi nicicum desprinsă de mediul concurențial unde activează și alte instituții financiare bancare sau nebancale.

Asociațiile de economii și împrumut de fapt sunt într-o concurență directă cu alte entități de creditare (de ex. organizații de microfinanțare), inclusiv cu instituțiile bancare. Este

**Tranzacții cu valori mobiliare ale emitenților din Republica Moldova, pe piața reglementată sau MTF
(Perioada 31 iulie - 4 august 2017)**

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Preț (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Pondere VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
Piața reglementată									
03.08.17 10:09	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1110,00	13	14430,00	Licitatie cu strigare pachet unic	1037634	0,00	200,00
04.08.17 13:01	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	48,00	1284	61632,00	Vinzare Cumparare	4967794	0,03	100,00
04.08.17 13:01	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	48,00	33	1584,00	Vinzare Cumparare	4967794	0,00	100,00
Total				1330	77646,00				

**Statistica tranzacțiilor înregistrate în afara pieței reglementate sau MTF
pentru perioada 31.07.2017-04.08.2017
Tipul tranzacției: Vânzare-cumpărare**

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Pondere VM în capitalul social (%)
1	„DIGRENTA” S.A., CHIȘINĂU	MD14GIRA1000	1	2	3 446	16954,00	0,64
2	„DAAC HERMES” S.A., CHIȘINĂU	MD14DACH1001	20	1	1	271,00	0,00
	Total			3	3447	17225,00	

Tipul tranzacției: Moștenire

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Pondere VM în capitalul social (%)
1	„BETON ARMAT” S.A., CHIȘINĂU	MD14BETA1007	25	1	51	1275,00	0,03
2	„SUDZUCKER-MOLDOVA” S.A., SOROCA	MD14ROZA1009	10	12	824	8240,00	0,00
3	„UNIC” S.A., CHIȘINĂU	MD14UNIC1004	115	1	9	1035,00	0,01
4	„DAAC HERMES GRUP” S.A., CHIȘINĂU	MD14MARS1000	1	1	576	576,00	0,00
5	„SPECTRUL” S.A., CHIȘINĂU	MD14PECT1009	14	1	57	798,00	0,06
6	„SUPRATEN” S.A., CHIȘINĂU	MD14RATE1009	14	2	64	896,00	0,01
7	„PAMELA” S.A., CHIȘINĂU	MD14PAML1009	10	2	370	3700,00	2,09
8	„FRANZELUȚA” S.A., CHIȘINĂU	MD14FRAN1004	20	1	265	5300,00	0,01
	Total			21	2216	21820,00	

Tipul tranzacției: Donație între persoanele care sunt soți, rude sau afini până la gradul II inclusiv

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Pondere VM în capitalul social (%)
1	„LAFARGE CIMENT (MD)” S.A., REZINA	MD14CEMT1002	30	2	420	12600	0,00
2	„CRIOFERTILITATEA” S.A., CRIULENI	MD14FECR1003	1	1	76	76	0,00
3	„ALFA-NISTRU” S.A., SOROCA	MD14ALNI1007	10	1	19	190	0,01
	Total			4	515	12866,00	

Tipul tranzacției: Achiziționarea acțiunilor proprii de către emitent în cazul reorganizării

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Pondere VM în capitalul social (%)
1	„FCP SPERANȚA TC” S.A., CHIȘINĂU	MD14SPTC1003	1	4	179 829	8630450,00	80,67
	Total			4	179 829	8630450,00	

Tipul tranzacției: Donație între persoanele care sunt rude sau afini de gradul III ori mai mari sau între persoanele care nu sunt rude

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Pondere VM în capitalul social (%)
1	„REACTIV” S.A., CHIȘINĂU	MD14REAC1008	15	1	83	243121,94	5,27
	Total			1	83	243121,94	

Tipul tranzacției: Retragera obligatorie în condițiile art.30 din Legea privind piața de capital

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Pondere VM în capitalul social (%)
1	„SUDZUCKER-MOLDOVA” S.A., SOROCA	MD14ROZA1009	10	500	17541	569732,00	0,14
	Total			500	17541	569732,00	

Poziții deschise pe piața reglementată și MTF la data de 9.08.2017

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
Piața reglementată				
MD14OTIS100	Compania Internaționala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	14,79	3866669,00
MD14MOSI100	SA "MOLDASIG"	0,00	318,88	59855,00
MD14MOSI100	SA "MOLDASIG"	0,00	318,88	390245,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	300,00	1110,00	0,00
MD14ENER100	BC"ENERGBANK"SA	0,00	90,00	6307,00
MD14EURB100	BC "EUROCREDITBANK"	0,00	13,50	132908,00
MD14MBIS100	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	120,00	459,00
MD14MBIS100	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	250,00	10000,00
MD14MBIS100	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	500,00	80,00	0,00
MD14MICB100	BC "MOLDINDCONBANK" SA	1284,00	50,50	0,00
MD14OTIS100	Compania Internaționala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	14,78	1188,00
MD14VCTB100	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	48,00	4046,00
Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)				
MD14FRAN100	SA Combinatul de panificație "FRANZELUTA"	0,00	42,00	52715,00
MD14AVID100	SA "AVICOLA - CODRU"	0,00	23,20	27238,00
MD14AVID100	SA "AVICOLA - CODRU"	0,00	20,50	47775,00
MD14CONB10	SA "CONSTRUCTORUL"	0,00	8,50	10000,00
MD14DANA100	SA "DANA"	0,00	18,00	21149,00
MD14TRAS100	SA "INTREPRINDEREA DE TRANSPORTURI AUTO"	0,00	12,00	21792,00
MD14EGAP10	SA "MEGA PRIM"	0,00	2,10	73000,00
MD14INAU100	SA "INTERAUTOTRANS"	0,00	10,80	1244,00
MD14BIOC100	SA "UZINA BIOCHIMICA DIN BALTI"	0,00	5,40	17579,00
MD14CEPU100	SA "CEREALE-PRUT"	0,00	5,20	51,00
MD14FARM10	SA "FARMACO"	2581,00	37,00	0,00
MD14FRAN100	SA Combinatul de panificație "FRANZELUTA"	20,00	18,00	0,00
MD14GERE10	SA "FABRICA DE VINURI SANGEREI"	0,00	5,00	8351,00
MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,00	2635,00
MD14VITR100	SA "VINIA TRAIAN"	80,00	60,00	0,00
MD14VITR100	SA "VINIA TRAIAN"	200,00	50,00	0,00

Raportului anual al SA Magazinul Universal Central "Unic"

1. Perioada de gestiune raportată – anul 2016
2. Denumirea completă și prescurtată a emitentului de valori mobiliare:
SA "Magazinul Universal Central "Unic", SA "Unic"
3. Sediul: mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 8, nr. de tel. 0-22-27-30-36, fax 0-22-27-36-14.
4. Numărul și data înregistrării de stat a emitentului de valori mobiliare la Camera Înregistrării de Stat – Numărul de înregistrare (IDNO) 1002600026999
– Data înregistrării – 16.02.1996.
5. Activitatea principală (conform CAEM) – 52110 și L6820
6. Standardele de contabilitate după care se ține evidența contabilă (SNC, SIRF) -SNC
7. Capitalul social al emitentului de valori mobiliare la data raportării, 9174930 lei
8. Informația privind numărul acționarilor emitentului de valori mobiliare la data raportării – 191
9. Lista acționarilor care la ultima zi a perioadei de gestiune dețin cel puțin 5% din numărul total de acțiuni cu drept de vot plasate, inclusiv acționarii aflați în deținere nominală și beneficiarii efectivi.
10. Depozitarul National de Valori Mobiliare al Moldovei, MD 0007533, c/f 1003600012333, MD 2001, Chisinau, Stefan cel Mare 65;
11. Informația privind societatea de registru:
SA „Grupa Financiară”, mun. Chisinau, str. Ismail, 88/1, etaj. 4, nr. autorizatiei de activitate nr. 0001 din 31.12.2014, Director Viorica Bondarev, contract nr. 121 din 01.04.2013, Tel. 022-273713; Fax 022-271845
12. Informația privind societatea de audit (dacă a fost încheiat contract de prestare a serviciilor):
– SRL "Afex Service", Chișinău, str. Buiucani, 6, tel. 022-27-13-46, director Negara Ghenadie, tel. 022-27-13-46, licența seria A MMII nr. 020980 din 25.04.2006.
– Data emiterii raportului auditorului și data publicării – 03.05.2017
13. Numărul total de acțiuni emise de emitentul de valori mobiliare, tipul și clasa valorilor mobiliare.

Cod ISIN	Nr. emisiunii	Valoarea nominală (lei)	Volumul emisiei (act.)	Suma emisiei (lei)	Nr. de înregistrare a emisiei	Data de înregistrare a emisiei
MD14UNIC1004	1	115 lei	79782	9174930 lei	1563	21.03.1996

13. Lista persoanelor cu funcții de răspundere ale emitentului.
Memrii Consiliului: Rosca Igor; Popescu Leonid; Sidorov Leonid, Kireakova Inna, Novitchi Alexandru
Organul Executiv: Șevciuc Constantin
Cenzorul Societății: SRL "Flagman-D"
14. Statutul emitentului de valori mobiliare/modificări la statut (data înregistrării la Camera Înregistrării de Stat a statutului în redacție nouă 07.07.2016)

II. Situația financiară anuală a emitentului la finele perioadei de gestiune:
15. Bilanțul emitentului pentru perioada de gestiune. 2016

Indicatori	Sold la începutul perioadei de gestiune, lei	Sold la sfârșitul perioadei de gestiune, lei
1. Active imobilizate		
1. Imobilizări necorporale	45950	49890
2. Imobilizări corporale în curs de execuție		33086
4. Mijloace fixe	60811429	63559093
7. Investiții financiare pe termen lung în părți neafiliate	217000	217000
9. Investiții imobiliare		9119252
10. Creanțe pe termen lung	719467	
Total active imobilizate	61793846	72978321
2. Active circulante		
1. Materiale	245803	1524702
3. Obiecte de mică valoare și scurtă durată	25320	465275
5. Mărfuri	34112280	1339602
6. Creanțe comerciale	431520	338975
8. Avansuri acordate curente	42707	12934857
9. Creanțe ale bugetului	28793	253234
10. Creanțe ale personalului	1759	21002
11. Alte creanțe curente	113199	778776
12. Numerar în casierie și la conturile curente	1650518	818599
13. Alte elemente de numerar	502762	
14. Investiții financiare curente în părți neafiliate	15000000	
15. Investiții financiare curente în părți afiliate		15589869
16. Alte active circulante	22445	54266
Total active circulante	52177106	34119257
Total active	113970952	107097578
3. Capital propriu		
1. Capital social	9174930	9174930
2. Rezerve	58225539	62563920
4. Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	8986248	154743
5. Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune		9218194
Total capital propriu	76386717	8111787
4. Datorii pe termen lung		
1. Credite bancare pe termen lung		15677768
5. Datorii curente		
1. Credite bancare pe termen scurt		73353
3. Datorii comerciale	35063263	7568732
5. Avansuri primite curente	169718	1401140
6. Datorii față de personal	852979	410999
7. Datorii privind asigurările sociale și medicale	602923	22939
8. Datorii față de buget	717207	444585
10. Datorii față de proprietari	159239	148836
13. Alte datorii curente	18906	237439
Total datorii curente	37584235	10308023
Total pasive	113970952	107097578

16. Situația de profit și pierderi.

Indicatori	Perioada de gestiune precedentă, lei	Perioada de gestiune curentă, lei
1. Venituri din vânzări	104898640	66304861
2. Costul vânzărilor	59172529	24963135
3. Profit brut (pierdere brută)	45726111	41341726
4. Alte venituri din activitatea operațională	2354145	4664638
5. Cheltuieli de distribuire	19809784	13411455
6. Cheltuieli administrative	18306780	18643815
7. Alte cheltuieli din activitatea operațională	1493003	4231537
8. Rezultatul din activitatea operațională (profit/pierdere)	8470689	9719557
9. Rezultatul din alte activități (profit/pierdere)	1331711	479743
10. Profit (pierdere) pînă la impozitare	9802400	10199300
11. Cheltuieli privind impozitul pe venit	816152	981106
12. Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	8986248	9218194

17. Raportul auditorului SRL "Afex Service":
Situatiile financiare prezinta in mod fidel, sub toate aspectele semnificative situatia financiara a companiei "Unic" SA la 31 decembrie 2016 si performanta sa financiara, fluxurile sale de numerar pentru anul care s-a incheiat la acea data, in conformitate cu Standardele Nationale de Contabilitate

18. Semnături
Directorul Contabil-sef

Sevciuc C. Belitei Silvia

CAPITAL Market

Împreună
în lumea finanțelor

Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216

CIE "Moldexpo" S.A.

Anunț cu privire la desfășurarea concursului de selectare a companiei pentru filmarea reportajelor la expoziții și standurile participanților CIE Moldexpo SA.

Centrul Internațional de Expoziții Moldexpo S.A. anunță despre desfășurarea concursului de selectare a companiei pentru filmarea reportajelor la expoziții și standurile participanților. Ofertele vor fi prezentate pînă pe data de 29.08.2017, ora 11.00, pe adresa mun. Chișinău, str. Ghiocilor 1, CIE Moldexpo SA, Oficiul departamentului expoziții, et. 2, cab. nr. 1.

Deschiderea ofertelor va avea loc în prezența ofertanților, la 29.08.2017, ora 11.00, la sediul CIE "Moldexpo" SA, pavilionul central, etajul 2, sala de conferințe.

Descărcați Caietul de sarcini de pe site-ul www.moldexpo.md

Telefon informații: +373 22 810-454, +373 68077797;

e-mail: marketing@moldexpo.md;

persoana de contact: Nadejda Rațeeva.

МВЦ «Moldexpo» S.A.

Объявление о проведении конкурса по подбору компании для съемок видеорепортажей с выставок и со стендов участников МВЦ Moldexpo S.A.

Международный выставочный центр Молдехро S.A. объявляет конкурс по подбору компании для съемок видеорепортажей с выставок и со стендов участников. Предложения подаются до 29.08.2017 г., 11:00 часов, по адресу: мун. Кишинэу, ул. Гиочеилор №1, МВЦ „Moldexpo” S.A., Офис департамента выставок, 2-й этаж, кабинет №1.

Открытие предложений состоится в присутствии участников, 29.08.2017 г., в 11:00 часов, в МВЦ „Moldexpo” S.A., центральный павильон, 2 этаж, конференц-зал.

Скачать Техническое задание можно с сайта www.moldexpo.md

Телефон для информации: +373-22810454, +373-68077797;

e-mail: marketing@moldexpo.md;

контактное лицо: Надежда Рацеева

În atenția acționarilor Î.M. "ALIMCOM" S.A.

La 31.07.2016 a avut loc Adunarea generală anuală repetată a acționarilor "Alimcom" S.A., cu prezența acționarilor, numărul voturilor prezente la adunare a constituit 34,309% (472 784 acțiuni) din numărul total al acțiunilor cu drept de vot al Societății.

PRIN VOTURI UNANIME LA ADUNARE S-AU APROBAT URMĂTOARELE DECIZII:

1. A aproba drepturilor Organului executiv cu privire la convocarea și organizarea Adunării generale anuale, inclusiv întocmirea listei de candidați.
2. A examina și a aproba darea de seamă financiară a Societății pentru anul 2016.
3. A aproba darea de seamă anuală a Consiliului Societății privind rezultatele activității în anul 2016. A aproba toate acțiunile și deciziile Consiliului luate în perioada de 23.05.2016 pînă la 22.05.2017 și a le recunoaște ca fiind luate în interesul Societății.
4. A aproba darea de seamă a Comisiei de Cenzori a Societății pentru anul 2016.
5. A acoperi pierderile pentru anii precedenți; a stabili normativele de repartizare a profitului net pentru anul 2017 în următorul mod: 95% – pentru dezvoltarea întreprinderii, 5% – fondul de rezervă.
6. A alege membrii Comisiei de cenzori a Societății în componența: Bolbacean S., Mihai D., Nemișeva E.
7. A alege membrii Consiliului Societății în componența: Grinshpun E., Ghinguleac E., Goncearuc B., Iuvjaninov V., Sobor V.
8. A aproba modificările și completările în Statutul Societății. A încredința Organului executiv al Societății în modul și în termenele prevăzute de legislația în vigoare, să efectueze toate acțiunile necesare aferente înregistrării modificărilor și completărilor în Statutul "Alimcom" S.A. la Camera Înregistrării de Stat a RM.
9. A autentifica semnăturile președintelui și secretarului adunării generale a acționarilor de către Comisia de cenzori a Societății.

**Решения
Национальной комиссии
по финансовому рынку**

2

**НБМ обещает
ослабление денежной
политики**

3

**Интервью с Виорелом Мирон,
членом Административного
совета НКФР**

4

Более 740 предприятий малого и среднего бизнеса в Молдове получили помощь в рамках проекта Advice for Small Business

В рамках этого проекта, финансируемого ЕБРР и правительством Швеции, который является частью инициативы Евросоюза EU4business, молдавским предприятиям малого и среднего бизнеса предоставляются услуги местных и международных экспертов.

Посол Швеции в Молдове Е.С. Сигне Бургстальер, вместе с командой ASB ЕБРР посетили север Молдовы, чтобы познакомиться с историями успеха предпринимателей, воспользовавшихся этой поддержкой. В частности, делегация побывала на заводе по производству сливочного масла и молочных продуктов во Флорештах, ферме по производству куриных яиц Rom-Cris и ферме по производству бройлерных кур Avicola Teovera в Дондюшанах, а также посетила кооператив Copsoag-Fruct в Окнице, который занимается сортировкой и упаковкой яблок и планирует построить современный холодильный завод. Эти предприятия получили консультационную помощь в рамках проектов ASB BERD, финансируемых правительством Швеции.

В частности, они получили гранты на оптимизацию затрат на энергию, разработку проектной документации для реконструкции системы охлаждения и модернизации холодильных установок; строительство биогазовой установки для повышения

энергоэффективности; внедрение современной информационной системы управления; разработку технической документации на строительство холодильного хранилища и конвейера по упаковке и сортировке яблок и пр.

Национальный менеджер ASB ЕБРР Вероника Арпинтина отметила, что экономические результаты бенефициаров, воспользовавшихся этой помощью, доказывают ее эффективность. «Показатель продаж растет, за-

траты уменьшаются, растут объемы инвестиций, количество рабочих мест и т. д. Ежегодно ASB ЕБРР софинансирует около 70 консультационных проектов для компаний из Молдовы. Мы планируем в дальнейшем расширить список бенефициаров, которые могут претендовать на гранты в размере 50% от стоимости консультационного проекта (без НДС), на максимальную сумму 10000 евро», – сообщила Арпинтина.

Сигне Бургстальер, в свою очередь, отметила, что правительство Швеции поддерживает инициативу ASB ЕБРР по софинансированию консультационных проектов для предпринимателей малого и среднего бизнеса, которые способствуют модернизации и эффективности бизнеса, таким образом делая его более устойчивым и конкурентоспособным на местном и международном рынке.

InfoMarket

Курс валют
на 9.08.2017 г.

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	17.9007
EUR	1	21.1497
UAH	1	0.6961
RON	1	4.6362
RUB	1	0.2981

CAPITAL Market

**ВНИМАНИЮ
АКЦИОНЕРНЫХ
ОБЩЕСТВ!**

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:

ziarulcm@gmail.com
тел.: 022 22-12-87;
факс: 022 22-05-03

**Внимание
читателей!**

Газету Capital Market можно приобрести в следующих региональных киосках Moldpresa в:

Бельцах: №132; 133; 156
Комрате: №169
Кагуле: №170
Оргееве: №150
Хынчештах: №161
Сороках: №223

Кроме того, любой номер газеты или копию можно приобрести в редакции газеты Capital Market по адресу: Кишинев, ул. В. Александри, 115.

**Внимание
читателей
и подписчиков!**

Доводим до вашего сведения, что 30 августа 2017 года газета Capital Market не выйдет в печать.

Редакция газеты
«Capital Market»

**Вниманию компаний – субъектов
публичного интереса!**

Оператор Официального механизма накопления информации ÎS Capital Market сообщает, что механизм накопления информации функционирует по электронному адресу: <http://emitent-msi.market.md>.

**Телефоны для справок:
022 221287, 022 229445**

Подпишись!

Подпишись на газету
Capital Market в любом отделении
«Poșta Moldovei» страны или
у наших распространителей:

Moldpresa (022) 222221
Pressinform-Curier (022) 237187
Агентство «Editii Periodice» (022) 233740

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку от 4 августа 2017 года был принят ряд решений.

Рассмотрев представленное заявление и материалы, Административный совет НКФР принял решение разрешить реорганизацию Акционерного общества AVION-L.V. путем преобразования в общество с ограниченной ответственностью.

Рассмотрев заявление об отзыве лицензии и добровольном отказе от нее, в ходе заседания принято решение отозвать лицензию ссудо-сберегательной ассоциации BULBOCI серии CNPF №000441, выданную 26.05.2009 на неограниченный срок на право осуществления деятельности в сфере ссудо-сберегательных ассоциаций категории А.

Административный совет НКФР принял решение разрешить государственную регистрацию устава ссудо-сберегательной ассоциации CORJEUȚI в новой редакции, утвержденного на повторном общем собрании от 10 июня 2017.

Кроме того, принято решение переоформить лицензию Страховой компании GALAS S.A. серии CNPF №000777, выданную 12 февраля 2009 года на неограниченный срок на право осуществления деятельности в сфере страхования (общее страхование) путем замены приложения к лицензии с исключением некоторых адресов, по которым осуществляется лицензируемая деятельность.

Рассмотрев представленное заявление и материалы, Административный совет НКФР принял решение выдать предварительное согласие Страховой компании ALLIANCE INSURANCE GROUP S.A. на расторжение договора о банковском депози-

те, вложенном в коммерческий банк и размещение суммы с этого счета на текущем счету в долларах США, открытом в этом же банке, а также одобрить снятие некоторых денежных сумм для выполнения обязательств по выплате страховых возмещений. Страховая компания ALLIANCE INSURANCE GROUP S.A. обязана немедленно проинформировать Национальную комиссию по финансовому рынку в день оплаты, но не позднее следующего за ним дня, об осуществлении указанных выплат с предоставлением доказательных документов.

В Молдове станет возможна экстернализация функций бюро кредитных историй

Это предусматривают поправки в Закон о бюро кредитных историй, принятые ранее парламентом страны и опубликованные в пятницу в Monitorul Oficial. Согласно внесенным изменениям, одно бюро кредитных историй будет вправе передать другому бюро кредитных историй, лицензированному в Молдове (далее – поставщику), исполнение некоторых или всех функций.

Бюро кредитных историй обязано будет принять необходимые меры для того, чтобы экстернализованные функции, права и обязанности бюро кредитных историй и поставщика были четко и полно определены в договоре, заключенном в письменной форме. Оговорено, что экстернализация функций осуществляется с предварительного разрешения компетентного публичного органа. Субподряд экстернализованных видов деятельности (цепная экстернализация) запрещается. Для экстернализации бюро кредитных историй должно соответствовать ряду минимальных требований.

В случае нарушения минимальных требований компетентный публичный орган будет вправе отозвать разрешение на экстернализацию функций бюро кредитных историй. В этом случае бюро кредитных историй и поставщик обязаны: обеспечить возврат в бюро кредитных историй всех кредитных историй в течение 30 дней со дня принятия решения об отзыве разрешения или прекращения договора; удостоверить, что вся обработанная поставщиком информация, связанная с кредитными историями, уничтожена и восстановлению не подлежит; удостоверить, что поставщик, включая его работников, сохранит

конфиденциальность связанной с кредитными историями информации, полученной в результате экстернализации.

Также, согласно принятым поправкам в Уголовный кодекс, в Молдове ужесточены санкции за умышленное непредставление полной информации или представление недостоверной информации в бюро кредитных историй. В частности, одобренные ранее парламентом и опубликованные в пятницу в Monitorul Oficial поправки в Уголовный кодекс оговаривают, что умышленное непредставление информации в объеме, установленном законом, или умышленное представление недостоверной информации в бюро кредитных историй источниками формирования кредитных историй, а также их должностными лицами, если этими действиями причинен ущерб в крупных размерах, наказываются штрафом в размере от 850 до 2350 условных единиц с лишением или без лишения права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок до 5 лет, а в случае юридического лица – штрафом в размере от 2000 до 4000 у. е. с лишением права заниматься определенной деятельностью.

Кроме того, оговорено, что предоставление, и/или использование, и/или незаконное администриро-

вание информации, характеризующей исполнение дебиторами своих обязательств по кредитным договорам и/или договорам займа, юридическими лицами, не обладающими лицензиями на деятельность бюро кредитных историй, а также их должностными лицами, если этими действиями причинен ущерб в крупных размерах, повлечет штраф в размере от 850 до 2350 у. е. с лишением или без лишения права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью или ликвидацию юридического лица. Те же действия, повлекшие причинение ущерба в особо крупных размерах, будут наказываться штрафом в размере от 1350 до 3350 у. е. или лишением свободы на срок до 3 лет с лишением или без лишения в обоих случаях права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью на срок от 2 до 5 лет, а в случае юридического лица – штрафом в размере от 4000 до 7000 у. е. с лишением права занимать определенной деятельностью или ликвидацией юридического лица.

InfoMarket

Концепция госпрограммы «Первый дом» (Prima casa) опубликована в Monitorul Oficial

Цель программы – облегчение доступа физических лиц, в особенности, молодых семей, к покупке жилья посредством получения кредита, частично гарантированного государством. Согласно концепции, в программе смогут участвовать лица до 45 лет, граждане Молдовы, не владеющие жильем, но имеющие доходы из официальных источников.

В рамках программы через финансовые учреждения бенефициары смогут получать кредиты на покупку жилья стоимостью до 1 млн леев. Первоначальный взнос участника программы будет составлять не менее 10% от стоимости жилья. Одно из условий – ежемесячные проценты и основная сумма по кредиту не должна превышать 50% от общего чистого дохода из официальных заработных плат членов семьи бенефициара (родственников I степени). Кредит будет предоставляться на срок до 25 лет в молдавских леех, с возможностью досрочного погашения, без оплаты в связи с этим комиссии. Установление ипотеки на жилье в пользу банка и государства предусмотрено в пропорции 50%/50% от закупочной стоимости.

В концепции также определен механизм гарантирования кредитов посредством госпрограммы «Первый дом». Так, максимальный лимит Программы не должен превышать 1 млрд леев в первые 2 года с момента ее инициирования. Государство гарантирует 50% от остатка кредита (основная сумма); бенефициар Программы одновременно с оплатой ежемесячного платежа по кредиту оплачивает ежемесячно финансирующему банку комиссию за гарантирование в размере 0,5% годовых от остатка госгарантии (комиссия будет пересматриваться не реже одного раза в два года).

Банки-участники программы ежеквартально будут перечислять уполномоченному лицу со стороны гаранта (Организации по развитию малых и средних предприятий) полученные от бенефициаров комиссии за гарантирование по каждому кредитному договору, предоставленному в рамках программы «Первый дом». Максимальная эффективная процентная ставка по кредитам программы будет плавающей, она будет включать индикативную ставку, указанную Нацбанком и рассчитанную как средне-взвешенная процентная ставка по депозитам сроком от 6 до 12 месяцев; максимальную маржу до 3% (уточняется ежегодно правительством) и комиссию за гарантирование в размере 0,5% годовых от остатка государственной гарантии. Также оговорены другие комиссии и тарифы (единая комиссия банка при предоставлении кредита для покрытия юридических расходов, страховой взнос за страхование ипотеки и пр.).

Согласно прогнозам правительства, в 2017- 2020 гг. реальный ВВП Молдовы ежегодно будет расти на 4%

Это предусматривает одобренный ранее кабмином Бюджетный прогноз на среднесрочный период (2018- 2020 гг.), который будет служить центральным отраслевым органам публичного управления и другим центральным административным органам основой для разработки проекта госбюджета на 2018 г., а также создаст базу для бюджетного планирования на последующие годы в соответствии со стратегическими приоритетами правительства.

Согласно среднесрочному Бюджетному прогнозу на 2018- 2020 гг., ВВП Молдовы в 2017 г. вырастет на 4,5% – до 148,3 млрд леев, в 2018 г. – на 3,5% до 161,9 млрд леев, в 2019 г. – на 4% до 176,4 млрд леев, в 2020 г. – также на 4% до 192,3 млрд леев. Монетарная политика по-прежнему будет направлена на удержание инфляции в целевом диапазоне для обеспечения ценовой стабильности в среднесрочной перспективе. Среднегодовая инфляция в 2017 г. прогнозируется на уровне 5,5%, в 2018 г. – 5,9%, в 2019 г. – 5,3%, в 2020 г. – 5%.

Ожидается обесценивание среднего обменного курса по отношению к доллару США с 20 леев в 2017 г. до 22,4 лея в 2020 г. (21 лей – в 2018 г., 21,7 лея – в 2019 г.). Ожидается, что экспорт возрастет в среднем на 7,5%, а импорт – на 5,75%. В частности, прогнозируется, что молдавский экспорт составит \$2,25 млрд в 2017 г., \$2,4 млрд – в 2018 г., \$2,55 млрд – в 2019 г., \$2 млрд 725 млн – в 2020 г. Импорт ожидается на уровне \$4,35 млрд, \$4,5 млрд, \$4 млрд 725 млн и, соответственно, \$5 млрд 025 млн.

Эти оценки предполагают, что внешняя торговля со странами ЕС будет увеличиваться в результате полного внедрения Соглашения о свободной торговле с ЕС. Прогноз основных макроэкономических показателей Молдовы на 2017- 2020 гг. основан на ряде гипотез, которые включают в себя поддержание благоприятных международных условий, продолжение структурных реформ, стимулирование экспорта и поддержку частного сектора за счет упрощения и либерализации условий, поддержание взвешенной налоговой политики и финансовой стабильности, цен и обменного курса.

Факторы риска для макроэкономического прогноза включают: региональную нестабильность, что приведет к увеличению неопределенности; неблагоприятные изменения в экономике основных торговых партнеров Молдовы и стран назначения для молдавских мигрантов; и неблагоприятные погодные условия, которые влияют на сельское хозяйство и на сектора переработки сельскохозяйственной продукции.

InfoMarket

Виорел МИРОН: Наблюдается рост услуг финансирования со стороны ссудо-сберегательных ассоциаций

Интервью с Виорелом Мирон, членом Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку

– Первые ссудо-сберегательные ассоциации (ССА) начали действовать в 1998 году. Как развивалась деятельность этих небанковских финансовых организаций, и в какой мере этот сектор стал сильнее? Какова доля ССА на финансовом рынке?

– Ссудо-сберегательные ассоциации представляют собой некоммерческие организации, созданные на добровольной основе физическими и юридическими лицами, объединенными общими принципами, в целях оказания взаимной финансовой помощи своим членам.

Первые ассоциации были зарегистрированы в Молдове в 1998 году, сейчас существует 285 таких объединений, и по большей части они работают в сельской местности.

С момента начала работы первых ассоциаций и до сего дня сектор динамично развивается. По состоянию на конец 2016 года совокупные активы ССА составили 633,2 млн леев, что на 114,6 млн леев больше по сравнению с 2015 годом. Для сравнения: по состоянию на 2012 год совокупные активы ассоциаций составляли 334,5 млн леев или почти в два раза меньше, чем сейчас.

Отмечу, что ассоциации удалось повысить собственный капитал, а также сохранить на соответствующем уровне ликвидность. Этот факт укрепляет доверие к ССА и говорит об их стабильности. По состоянию на 31.12.2016 собственный капитал ссудо-сберегательных ассоциаций составил 204,9 млн леев, что на 27,5 млн больше, чем в 2015 году, а за последние 5 лет темпы ежегодного роста этого показателя составили от 15 до 28 п. п.

Что касается доли активов ссудо-сберегательных ассоциаций в ВВП, то отмечу, что она составляет 0,40%. Например, в Литве этот показатель составляет 1,77%, а в Румынии – 0,03%.

Хотя эти данные говорят о непрерывном росте сектора, еще есть неосвоенные пути развития, в частности диверсификация небанковских финансовых услуг в сельской местности, так как ССА располагают более выгодными условиями и возможностями на селе по сравнению с другими кредитными организациями. Я имею в виду скорость доступа к финансовым ресурсам и вовлеченность членом со скромными доходами.

– Данные НКФР говорят о том, что займы ссудо-сберегательных ассоциаций пользуются спросом в сельской местности. Активы ассоциаций постоянно растут. Почему займы ССА более доступны, чем банковские кредиты?

– Как я уже сказал, и активы, и портфель займов ассоциаций постоянно растут. Если валовой

кредитный портфель в банковской системе снизился в прошлом году на 9,0% (в сравнении с 2015 годом), то заемный портфель ассоциаций за тот же период увеличился на 19,4% (или на 85,3 млн леев), а по состоянию на 31.12.2016 сумма выданных займов составила 524,4 млн леев.

Надо заметить, что в каждом районе страны ассоциации развиваются по-разному, с учетом местной специфики. Так, есть районы (Юг), где ассоциации не очень широко присутствуют, тогда как на Севере они более интенсивно и активно развиваются.

Развитие ссудо-сберегательных ассоциаций обусловлено, в частности, более легкими условиями кредитования по сравнению с другими небанковскими кредитными организациями или банками. В некоторых случаях к услугам ассоциаций обращаются за отсутствием альтернативного финансирования. Ассоциации, действительно, не выдают долгосрочные займы (чаще всего – до года), и суммы займов относительно невелики по сравнению с теми же банками. В то же время, эти средства часто позволяют покрыть срочные запросы членом ассоциаций, решить проблемы, которые нельзя отложить. В целом, ассоциации делают ставку на желание членом получить заем, избежав излишней

По состоянию на 31.12.2016 совокупная сумма выданных займов составила 524,4 млн леев. Эта тенденция роста объема займов сохранилась и в первом квартале 2017 года: по состоянию на 31.03.2017 сумма выданных займов составила 593 млн леев.

бюрократии. Пока другие организации требуют большое количество документов и предлагают жесткие условия, ССА ведут себя более гибко в этом смысле.

Все это указывает на более привлекательные условия для кредитования, все больше членом ССА пользуются их услугами. Этот факт доказывается и статистикой в этом секторе – последние пять лет динамика идет по восходящей.

Данные за 2017 год говорят о благоприятной динамике показателей – активов и выданных займов.

Такой уровень развития обусловлен политикой, проводимой ССА, усиленной и регулируемыми нормами со стороны НКФР.

– Каков объем привлеченных ССА финансовых средств и вы-

данных займов в 2016 году и I квартале 2017 года? Сколько членом насчитывается в ассоциациях, и какая средняя сумма одного займа? Кто может стать членом ссудо-сберегательной ассоциации?

– В 2016 году более 38 тысяч членом ССА получили займы от ассоциаций. Это на 3,8% больше по сравнению с 2015 годом.

Кроме того, и количество получателей займа, количество членом и количество вкладчиков сбережений в ССА выросли. Так в 2016 году, количество членом ССА увеличилось на 2,9 тысяч лиц или на 2,3%, а количество вкладчиков выросло на 965 лиц или на 17,2% по сравнению с 2015 годом.

В 2016 году средняя сумма одного займа составила 13,8 тыс. леев, что на 1,8 тыс. леев или на 15% больше по сравнению с 2015 годом.

По состоянию на 31.12.2016 совокупная сумма выданных займов составила 524,4 млн леев. Как правило, ассоциации выдают займы до года в сфере сельского хозяйства и пищевой промышленности. Эта тенденция роста объема займов сохранилась и в первом квартале 2017 года: по состоянию на 31.03.2017 сумма выданных займов составила 593 млн леев.

Надо отметить и увеличение суммы среднего сберегательного вклада в ССА, приходящегося на одного члена-вкладчика – 46 тыс. леев, что на 7,8 тыс. леев больше по сравнению с 2015 годом. Совокупная сумма принятых вкладов по состоянию на 31.12.2016 соста-

вила 302,4 млн леев, увеличившись до 334,9 млн леев по состоянию на 31.03.2017.

Доля сберегательных вкладов в совокупных активах ССА, обладающих лицензией категории В (31.12.2016), составила 59,3% или на 5,1 п. п. больше по сравнению с 2015 годом. Хотя этот показатель ниже рекомендуемого Всемирным советом кредитных союзов WOCU (70-80%), тенденция его роста указывает на повышение уровня независимости ассоциаций по отношению к внешним источникам кредитования.

Что касается членом ассоциаций, ими могут стать физические лица (граждане Республики Молдова или лица без гражданства) и юридические лица, зарегистрированные в Республике Молдова, согласно нормам действующего законодательства, в отношении

В 2016 году больше всего займов ассоциации выдали в сфере сельского хозяйства и пищевой промышленности – 41,7%, на долю потребительских кредитов пришлось 25,5% и в сфере недвижимости, строительства и развития – 19,6%.

которых не открыт процесс неплатежеспособности. Необходимо, чтобы члены ассоциации были утверждены советом общества и внесли членский взнос в соответствии с уставом ассоциации.

– Кто является основными бенефициариями ассоциаций (физические, юридические лица)? В какой мере ССА участвуют в финансировании бизнеса в селе?

– Ссудо-сберегательные ассоциации участвуют в рыночной конкуренции точно так же, как и другие кредитные организации, просто суть деятельности ассоциаций обусловлена тем, что бенефициариями оказываемых услуг выступают сами членом этих субъектов, физические и юридические лица.

В 2016 году больше всего займов ассоциации выдали в сфере сельского хозяйства и пищевой промышленности – 41,7%, на долю потребительских кредитов пришлось 25,5% и в сфере недвижимости, строительства и развития – 19,6%.

– Как ссудо-сберегательным ассоциациям удается выдерживать агрессивную конкуренцию со стороны коммерческих банков?

– Ассоциации представляют собой объединения физических и юридических лиц, созданных в целях взаимного обеспечения их потребностей. Деятельность ассоциаций ни в коем случае нельзя рассматривать отдельно от конкурентной среды, где работают банковские и небанковские организации.

Ссудо-сберегательные ассоциации, в действительности, напрямую конкурируют с другими кредитными субъектами (такими как организации по микрофинан-

сированию), а также и банковскими организациями. Здесь надо понимать, что цель остальных кредитных учреждений заключается в увеличении прибыли со временем, в то время как задача ассоциаций – поддержка законной деятельности своих членов, улучшение их хозяйственных и социальных условий путем оказания характерных для ассоциаций услуг.

В то же время, хочу заметить, что ссудо-сберегательные ассоциации, при необходимости, могут относиться к банкам как к партнерам. Опыт других стран показывает, что партнерские отношения с финансовыми учреждениями, особенно банками, могут принести много пользы.

Статистические данные говорят о том, что по состоянию на 31.03.2017 ссудо-сберегательные ассоциации получили банковские кредиты и другие займы на общую сумму 136,9 млн леев. Эти средства позже были перенаправлены членам ассоциаций. Это указывает на то, что в целом нет ограничений в методах и определяющее значение имеют достигнутые результаты и способность к сотрудничеству. В этом случае, мы наблюдаем упрощение доступа к займам путем продвижения и расширения кредитования со стороны ссудо-сберегательных ассоциаций.

– Кроме кредитования, какие еще финансовые услуги оказывают ССА?

– Ассоциации работают на основе выданных им лицензий (категории А, В и С). Наряду с получением вкладов и выдачей займов членам, они занимаются и другими услугами в пределах своих лицензий. Так, ассоциация может оказывать посреднические услуги в страховании как агент банкашуранс, оказывать консалтинговые услуги и другие услуги с письменного согласия органа по надзору.

Кроме того, законодательство устанавливает, что ассоциация может инвестировать свои денежные средства, неиспользованные для выдачи займов, в соответствии с собственной инвестиционной политикой, утверждаемой советом. Инвестирование в капитал или в ценные бумаги коммерческих обществ и финансовых организаций, подлежащих контролю со стороны органа по надзору или Национального банка Молдовы, за исключением производных финансовых инструментов, допускается только тем ассоциациям, которые обладают лицензиями категории В или С, и центральным ассоциациям только с письменного разрешения органа по надзору.

– Месяц назад парламент принял в первом чтении поправки в Закон о ссудо-сберегательных ассоциациях, предусматривающие создание ассоциациями фонда гарантирования сберегательных вкладов и фонда ликвидности. Какие изменения ожидаются в связи со вступлением в силу этих поправок?

– Цель поправок, о которых Вы говорите, заключается в развитии системы ссудо-сберегательных ассоциаций в целом, а также защите интересов их вкладчиков.

В частности, поправки предусматривают упрощение процедуры проведения общего собрания в ассоциациях, дополнение полномочий совета правом отзывать членство в случае неучастия более чем три года в очередных общих собраниях и неиспользования услуг ассоциации.

Также, указанные поправки направлены и на расширение видов услуг, которые могут оказывать ассоциации, использование свободных финансовых ресурсов из фонда ликвидности центральной ассоциацией, внесение некоторых изменений в сфере запретов и так далее.

Предложения и замечания парламентских комиссий и депутатов, высказанных в ходе пленарного заседания парламента в первом чтении, будут изучены и представлены в ходе второго чтения.

Касательно фонда гарантирования сбережений отмечу, что цель поправок заключается в замене стабилизационного фонда (предусмотренного действующим законодательством) фондом гарантирования сберегательных вкладов физических лиц на случай принудительной ликвидации или банкротства ассоциации.

Международный опыт свидетельствует, что когда принимается решение о создании подобных фондов в ссудо-сберегательных ассоциациях, то резко увеличивается количество вкладов и членов ассоциаций, то есть, возрастает и доверие к этим организациям. Очевидно, что необходимо гарантировать и в случае необходимости компенсировать сберегательные вклады лиц на случай ликвидации или констатации неплатежеспособности ссудо-сберегательной ассоциации.

– Какие еще инициативы в отношении ССА рассматриваются НКФР?

– На сегодняшний день Национальная комиссия по финансовому рынку изучает возможности повышения эффективности процесса надзора в этом секторе, будучи органом, который регулирует и выдает разрешения в сфере деятельности ссудо-сберегательных ассоциаций.

В этом смысле, постоянно оценивается надзорная база в сравнении с самыми высокими стандартами для совмещения лучшего национального и международного подходов и создания наилучшей практики в сфере надзора. В то же время, обеспечивается внедрение принципов и практик надзора, создающих условия для равного отношения ко всем поднадзорным учреждениям.

Кроме того, в целях оперативного обобщения данных в сфере надзора за этим сектором и для повышения эффективности анализа финансовой ситуации сектора в данный момент в процессе тестирования находится база данных, которая позволит хранить, анализировать и мониторизировать финансовые данные сектора. Система позволит выявлять, предупреждать и ограничивать риски, когда НКФР будет иметь возможность использовать опережающие оценки положения. Таким образом, станет проще получить сигнал, когда одна или несколько ассоциаций начнут испытывать проблемы, а также возможно проанализировать, как такая ситуация отразится на финансовой стабильности сектора в целом.

Такая политика требует системы, основанной на оценке рисков и раннем предупреждении, поэтому НКФР рассматривает возможность внедрения системы раннего предупреждения, которая позволит получать информацию о дисбалансе и рисках, а также, несомненно, позволит обеспечить рост эффективности надзора в сфере ссудо-сберегательных ассоциаций.

Беседовала
Лилия АЛКАЗЭ

Уровень кредитования банками – ниже уровня экономического роста

Кредитование физических лиц в Молдове сосредоточено в трех банках. Из общей суммы кредитов в 7,08 млрд леев, выданных банками страны, доля Moldova Agroindbank, Mobiasbanca и Moldindconbank составляет 75% или 5,35 млрд леев. Таковы данные рейтинга банков в сфере кредитования, который составил эксперт IDIS Viitorul Вячеслав Ионицэ.

При этом по доле кредитов физическим лицам в общем кредитном портфеле банка лидируют Eurocreditbank и Mobiasbanca. А у семи из 11 банков страны портфель кредитования физлиц ниже, чем в среднем по системе, что указывает на неиспользованный банками потенциал для кредитования физических лиц, отмечает автор рейтинга.

Он также подчеркивает, что доля безнадежных кредитов, взятых физлицами, составляет 3,4%, что в три раза ниже, чем в среднем по безнадежным кредитам в банковской системе. Среди пяти банков с самой малой долей кредитов, выданных физическим лицам, первые три позиции занимают Fincombank, Comertbank и Eurocreditbank.

Большинство кредитов физлиц – потребительские: 3,78 млрд леев или 53,4% от общего объема кредитов физических лиц. Затем следуют кредиты на приобретение недвижимости – 2,4 млрд леев или 33,9%, на третьем месте кредиты для ведения бизнеса – 0,9 млрд леев или 12,7%.

НАЦБАНК СОХРАНИЛ СТАВКИ ОСНОВНЫХ ИНСТРУМЕНТОВ ДЕНЕЖНОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ

Исполнительный комитет Национального банка оставил без изменений ставки основных инструментов денежного регулирования.

Базисная ставка по краткосрочным операциям сохранится на уровне 8%, депозитам overnight – 5% и кредитам overnight – 11%. Сохранена и норма обязательных резервов от привлеченных банками ресурсов в национальной и неконвертируемых валютах – 40% и конвертируемых – 14%.

Решение принято, исходя из последних макроэкономических анализов и оценок, новых прогнозов, а также необходимости оценки последствий прошлых действий денежно-кредитной политики. Кроме того, принято во внимание повышение экономической активности, снижение инфляционного давления в среднесрочной перспективе и реальное укрепление национальной валюты.

Решение исполкома продиктовано стремлением к сохранению инфляции в пределах целевого уровня 5%±1,5%, созданию условий для роста кредитования экономики и повышения внутреннего спроса.

Согласно новому, третьему с начала года прогнозу НБМ, инфляция в 2017 г. составит 6,5%, а в 2018 г. – 4,4%. Первоначально он ожидал в нынешнем году инфляцию в 5,2%, а по итогам первого квартала повысил ее до 6,8%, а на 2018 г. – с 4,9% до 5,1%.

НБМ обещает для поддержания адекватного функционирования межбанковского денежного рынка твердо управлять ликвидностью через операции по стерилизации избыточной ликвидности. Следующее заседание Исполкома НБМ по денежной политике состоится 30 августа 2017 г.

Что касается нормы обязательных резервов от привлеченных банками ресурсов в национальной и

неконвертируемых валютах, то она с начала года выросла дважды, сначала с 35% до 37%, а затем – до 40%. В отличие от нее, в конвертируемых валютах ставка давно сохраняется на уровне 14%.

Чистый спрос экономических агентов в Молдове на валюту в июне был покрыт ее предложением физическими лицами на 124,5% против 101% в мае.

Как сообщили «ИНФОТАГ» в Национальном банке (НБМ), чистое предложение валюты от физических лиц за месяц выросло на \$6,7 млн (3,8%) – до \$181,03 млн, в то время как чистый спрос экономических агентов сократился на \$27,2 млн (15,8%) – до \$145,38 млн.

В таких условиях средний обменный курс национальной валюты укрепился по отношению к доллару США на 2,3% – с 18,6677 лея в мае до 18,2401 в июне.

В связи с ростом предложения валюты НБМ вынужден был провести интервенции на валютном рынке в виде покупки \$39,2 млн.

В валютной структуре чистого предложения валюты физических лиц наибольшая доля принадлежит по-прежнему евро – 68,7% (+1,1 п. п.), долларам США – 18,8% (-0,9 п. п.) и российским рублям – 11% (не изменилась).

ЭКСПЕРТЫ О БАНКАХ

Несмотря на прогресс в области реформирования банковского сектора, вопрос прозрачности и управления остается открытым, считают в Expert-Grup.

Независимый аналитический центр представил очередную «Финансовый монитор», в котором анализируются основные реформы, предпринятые в мае – июле 2017 г. в области консолидации финансового сектора Молдовы. Согласно анализу Expert-Grup, 11 из 35 рекомендаций, ранее разработанных центром, власти внедрили, 16 – реализованы частично или находятся на стадии реализации, а к 8 еще не приступили.

Эксперты обратили внимание, что среди прогрессов реформирования банковского сектора можно выделить разработку нового закона о банковской деятельности и подготовку к внедрению требований Basel III, а также внедрение законопроекта, который исключил возможность судов блокировать решения Нацбанка. Также эксперты приветствуют начало реформы, касающейся более строгого регулирования условий предоставления Нацбанком кредитов под госгарантии.

При этом исполнительный директор Expert-Grup Андриан Лупушор подчеркнул, что, несмотря на ряд достижений в реформировании банковской системы, еще остается много проблем. В частности, речь идет о прозрачности информации о владельцах и бенефициарах банков; о реформировании Национального комитета по финансовой стабильности; об отсутствии инвесторов, готовых приобрести значительные пакеты акций в банках, крупные акционеры которых были заблокированы.

Помимо решения этих проблем, эксперты считают важным: увеличить максимальный размер гарантирования депозитов минимум до 100 тыс. леев до 2020 г. (в том числе, для юрлиц); выполнять согласованные властями с МВФ действия по укреплению банковского сектора; устранить из законопроекта о банковской деятельности положения, дающие права Нацбанку запрашивать коммерческие банки убрать тех или иных лиц из руководства; усилить обмен информацией между учреждениями, ответственными за финансовую стабильность и др.

Виктор UPCY

